

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Koewijzend 3 en 7 te Zwaag

Opdrachtgever:

projectnummer: 801.10.50.00.00.

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Koewijzend 3 en 7, Zwaag

Datum: 04-06-2020

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens op twee woningen te bouwen op percelen aan de Koewijzend te Zwaag. Om de uitvoerbaarheid van dit plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied rond Koewijzend 7 ten behoeve van de inventarisatie op 17 juli 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: bewolkt, circa 19°C, droog en een matige wind. Daarnaast is op 18 november 2019 het plangebied rond Koewijzend 3 bezocht. De weersomstandigheden waren: bewolkt, 6,5 °C, droog en een matige wind.

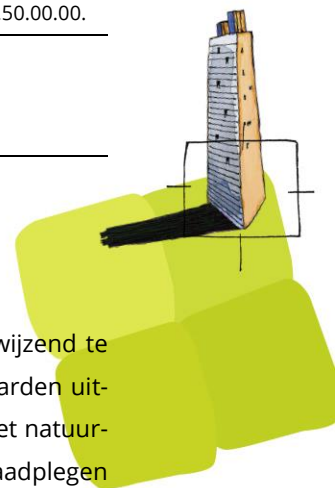
PLANGEBIED

De twee plangebieden (hierna deelgebieden genoemd) bevinden zich binnen de bebouwde kom van Zwaag en betreffen het terrein ten westen en ten noorden van het woonhuis aan de Koewijzend 7 en een deel van een braakliggend terrein achter het woonhuis aan de Koewijzend 3 (figuur 1). Op het perceel ten westen van Koewijzend 7 staan enkele bomen. Op deelgebied aan de Koewijzend 3 is een diversiteit aan bomen, struiken en planten aanwezig, met de resten van kassen.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van twee woningen, op elk deelgebied één. Het uitgangspunt bij de te realiseren woning achter Koewijzend 3 is dat deze zoveel mogelijk wordt ingepast in het nieuwe groen en de nieuw aan te leggen siertuin.

Permanent oppervlaktewater is binnen de plangebieden niet aanwezig, wel worden beide percelen deel omringd door sloten. Bebouwing is aanwezig in de vorm van half afgebroken kassen.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. De twee deelgebieden aan de Koewijzend.

Impressie van de twee plangebieden op 18 november 2019. Foto 1 t/m 3: Koewijzend 3, Foto 4: Koewijzend 7.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 29-07-2019 14:44:06') blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond de twee plangebieden diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen hoofdzakelijk vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en amfibieën. Daarnaast is het voorkomen bekend van de beschermde plantensoort muurbloem.

Ten westen van Koewijzend 7 ligt een gazon, waarin zilverschoon en smalle weegbree groeit en waarop een aantal bomen staan zoals een conifeer, paardenkastanje en fruitbomen. Achter het huis, waar de kassen op hebben gestaan, ligt kale grond.

Het deelgebied achter Koewijzend 3 bestaat uit ruigte met riet langs de waterkant en opslag van esdoorn, wilg en meidoorn. Sommige soorten groeien tussen de restanten van de kassen. Beschermde plantensoorten zijn in beide terreinen niet aangetroffen en worden gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop ook niet verwacht. De in de gegevens van Quickscanhulp.nl genoemde muurbloem komt naar verwachting alleen voor in de binnenstad van Hoorn. Voor deze soort is in het plangebied geen geschikt biotoop (oude muren met kalkspecie) aanwezig.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het Plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het Plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

In de beide deelgebieden en directe omgeving zijn geen sporen (zoals braakballen, uitwerpselen en nesten) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van jaarrond beschermde broedvogelnesten. Hooguit vormen de beide deelgebieden een klein onderdeel van het foerageergebied van soorten als huismus, sperwer en ransuil. Wel zijn meer algemeen voorkomende broedvogels te verwachten in de gebieden. Het betreft soorten als tjiftjaf, merel, roodborst, houtduif en winterkoning. De nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd.

Voor uit de omgeving bekende gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (Quickscanhulp.nl). vormen de beide deelgebieden mogelijk een onderdeel van het foerageergebied. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet in de deelgebieden te verwachten. Zo zijn in de bomen geen ruimten (holten, scheuren en dergelijk) aangetroffen die kunnen fungeren als verblijfplaats. Boven de sloot ten zuiden van de deelgebieden, langs de Koewijzend, kunnen watervleermuizen foerageren, maar deze sloten vallen buiten het plangebied. Er zijn op beide deelgebieden geen doorgaande structuren van opgaande beplanting aanwezig, die voor vleermuizen relevant kunnen zijn voor hun verplaatsing en die daarmee een onmisbaar onderdeel van een vliegroute kunnen vormen.

Beide deelgebieden zijn geschikt voor diverse grondgebonden zoogdiersoorten zoals bosmuis, bosspitsmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis en egel (Quickscanhulp.nl). Het deelgebied achter Koewijzend 3 heeft wel een hogere potentie. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de omgeving van de beide deelgebieden is de niet-vrijgestelde hermelijn bekend (Quickscanhulp). Voor deze soort vormt het vooral het deelgebied achter Koewijzend 3 potentieel geschikt leefgebied. Het terrein is echter omringd door (brede) sloten en heeft een beperkte oppervlakte (circa 2.200 m²). Daarnaast is in 2017 is door Altenburg & Wymenga op circa 130 meter van afstand van Koewijzend 3, in de Bangert en Oosterpolder, grootschalig onderzoek naar kleine marterachtigen uitgevoerd. Deze zijn niet aangetroffen, waardoor hermelijn niet verwacht wordt in het plangebied.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren kan bij beide deelgebieden worden uitgesloten op basis van het aangetroffen biotoop en door het ontbreken van sporen die duiden op aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) deze soorten.

In beide deelgebieden is geschikt overwinteringsbiotoop aanwezig voor amfibieën. Te verwachten zijn de meer algemeen voorkomende algemene amfibieënsoorten zoals gewone pad, bruine kikker en meerkikker. Deze soorten kunnen zich voortplanten in de sloten om het plangebied. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de omgeving van de deelgebieden is het voorkomen bekend van de niet-vrijgestelde (en dus beschermde) rugstreeppad (Quickscanhulp.nl). Op het deelgebied bij Koewijzend 7 kan bij werkzaamheden geschikt leefgebied ontstaan voor de pioniersoort rugstreeppad die voor de voortplanting is aangewezen op ondiepe, snel opwarmende wateren en vergraafbare grond voor overwintering.

Vergraafbare grond is nu aanwezig op de plek van de half afgebroken kassen. De rugstreeppad staat erom bekend dat hij zich snel kan vestigen op braakliggende, zandige bouwterreinen. Geschikt voortplantingsbiotoop (ondiepe, snel opwarmende plassen) is echter niet in het plangebied en directe omgeving aangetroffen.

Beschermde soorten uit de soortgroep vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in de beide deelgebieden te verwachten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop en/of het ontbreken van waarnemingen in de omgeving (Quickscanhulp.nl).

TOETSING

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van de meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Beide deelgebieden blijven geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten, doordat het groen grotendeels behouden blijft. Hierop zijn zodoende geen negatieve effecten te verwachten.

Het deelgebied achter nummer 3 is potentieel geschikt als leefgebied voor de beschermde grondgebonden zoogdiersoort hermelijn. Gezien de afwezigheid van kleine marterachtigen in de omgeving en de stedelijke en geïsoleerde ligging van het plangebied achter Koewijzend 3, wordt de hermelijn echter niet in dit plangebied verwacht, waardoor negatieve effecten op hermelijn uitgesloten zijn.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten

hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Uit de omgeving van de beide deelgebieden is de rugstreeppad bekend. Wij adviseren om ervoor te zorgen dat bij de bouwwerkzaamheden en tijdens de aanlegfase geen plassen op braakliggende (zand)grond ontstaan, die kunnen dienen als voortplantingshabitat van rugstreeppad. De pionier-soort rugstreeppad staat erom bekend dat dergelijke locaties snel kunnen worden gekoloniseerd. Indien deze soort zich vestigt, kunnen de werkzaamheden worden stilgelegd. Kuilen en laagtes moeten geëgaliseerd worden om vestiging te voorkomen. Als alternatief kan een amfibieënscherm om de bouwplaats worden aangebracht.

Voor de soortgroepen planten, vissen, reptielen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavige deelgebieden is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het NNN (voorheen ook wel Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDEVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Beide deelgebieden ligt op een afstand van circa 3 kilometer ten zuiden van het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde gebied, te weten Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Dit gebied, met extra rand van circa 100 meter is tevens aangewezen als NNN. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op een afstand ruim 1,5 kilometer ten zuidwesten van beide deelgebieden. Tussen het plangebied en de beschermde gebieden liggen wegen, bebouwing en/of agrarisch gebied.

TOETSING

Gezien de grote afstand tot Natura 2000-gebieden, kunnen de voorgenomen plannen in potentie hooguit effect hebben op stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Gezien de aard van het plan, waarbij twee gasloze woningen gebouwd worden, en doordat er voor Markermeer & IJmeer geen stikstofgevoelige habitats zijn aangewezen, zijn met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie te verwachten. Deze inventarisatie geeft daarom geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb.

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op het NNN en weidevogelleefgebied te verwachten. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan is voor Koewijzend 3 en 7 een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de inventarisatie komt wel naar voren dat rekening moet worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Daarnaast wordt geadviseerd om op het vestiging van rugstreeppad tijdens de aanlegfase te voorkomen.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.